

فهرست مطالب

مقدمه	۹
فصل اول: مفاهیم و کلیات	۱۵
گفتار اول: مفهوم حقوق بشر در نظام بین المللی معاصر و سیر تحول تاریخی آن	۱۵
بند اول: تحلیل مفهومی حقوق بشر در نظام بین المللی معاصر	۱۵
بند دوم: سیر تحول تاریخی حقوق بشر معاصر	۱۷
بند سوم: مفهوم حق و مفهوم بشر	۲۹
الف: مفهوم حق	۳۰
۱- مفهوم حق در اصطلاح	۳۰
۲- مفهوم حق در ادبیات حقوق بشر معاصر	۳۱
ب: مفهوم بشر	۳۳
۱- مفهوم لغوی بشر	۳۳
۲- مفهوم بشر در ادبیات حقوق بشر معاصر	۳۴
گفتار دوم: رویکرد اسلام به مفهوم حقوق بشر	۳۶
بند اول: مفهوم حقوق بشر در اندیشه اسلامی	۳۷
الف- مفهوم حق در اندیشه اسلامی	۳۸
ب- ارتباط مفهوم حق با تکلیف و حکم	۳۹
ج- مفهوم بشر در اندیشه ی اسلامی	۴۱
بند دوم: پیشینه حقوق بشر در اسلام	۴۴
الف: دوران صدر اسلام	۴۸
ب: عصر جدید	۵۰
بند سوم: نگاه اسلام شناسان به مقوله حقوق بشر	۵۲
الف: سنت گرایان (رویکرد تقابلی)	۵۴
ب: تحول خواهان (رویکرد انفعالی)	۵۷
ج: اعتدال گرایان (رویکرد تکاملی)	۵۸
بند چهارم: منابع حقوق بشر اسلامی	۵۹
الف: قرآن	۶۰
ب: سنت	۶۱
ج: عقل	۶۳
بند پنجم: اهداف حقوق بشر اسلامی	۶۵

- الف: تحقق کرامت انسانی..... ۶۵
- ب: برقراری عدالت اجتماعی..... ۶۷
- ج: حمایت متوازن از حقوق فردی و جمعی..... ۶۸
- بند ششم: ویژگی های نظام حقوق بشر اسلامی..... ۶۹
- الف: جامعیت..... ۶۹
- ب: پیوند حقوق و تکالیف..... ۷۰
- فصل دوم: مبانی، اصول و مکاتب حقوق بشر معاصر از دیدگاه اسلام..... ۷۳**
- گفتار اول: مبانی حقوق بشر از دیدگاه اسلامی..... ۷۴
- بند اول: کرامت انسانی..... ۷۴
- الف: کرامت ذاتی انسان ها..... ۷۵
- ب: پذیرش کرامت ذاتی و تأکید بر کرامت اکتسابی در اندیشه اسلامی..... ۷۷
- بند دوم: برابری انسان ها..... ۸۱
- الف: برابری به مثابه تساوی حقوق..... ۸۱
- ب: برابری انسانی اقتضای عدالت در اندیشه اسلامی..... ۸۴
- بند سوم: آزادی..... ۸۹
- الف: آزادی به مثابه خودمختاری یا فاعلیت انسان..... ۹۰
- ب: آزادی توأم با مسئولیت در اندیشه اسلامی..... ۹۳
- گفتار دوم: اصول حاکم بر حقوق بشر در اسلام..... ۹۸
- بند اول: اصول در مرحله وضع حقوق..... ۹۸
- الف. اصل توحید..... ۹۸
- ب. اصل صلح..... ۱۰۱
- ج: عدالت..... ۱۰۳
- بند دوم: اصول و معیارهای آزادی های عمومی در مرحله اعمال حق..... ۱۰۴
- الف: آزادی دیگران..... ۱۰۵
- ب: منافع عمومی جامعه..... ۱۰۸
- گفتار سوم: مکاتب حقوق بشری معاصر از دیدگاه اسلامی..... ۱۱۰
- بند اول: اندیشه حقوق طبیعی و حقوق فطری..... ۱۱۱
- بند دوم: قراردادگرایی و نظام حقوق بشر..... ۱۱۴
- بند سوم: سایر مکاتب نظام حقوق بشر معاصر..... ۱۱۶
- بند چهارم: مکتب حقوق بشر اسلامی..... ۱۱۹

فصل سوم: حقوق و آزادیهای نسل اول حقوق بشر.....	۱۳۱
گفتار اول: نمونه هایی از مصادیق حقوق و آزادی های مدنی	۱۳۱
بند اول: حق حیات.....	۱۳۲
الف: سقط جنین.....	۱۳۵
ب: خودکشی و اتونازی	۱۳۸
بند دوم: حق بر دادرسی عادلانه	۱۴۱
الف: حق دادخواهی.....	۱۴۳
ب: استقلال و بیطرفی مرجع رسیدگی	۱۴۴
ج: برابری امکانات دفاع (تساوی سلاحها).....	۱۴۵
بند سوم: منع شکنجه	۱۴۶
الف: سابقه جایگاه مجازاتهای بدنی در برخی کشورهای غربی و اسلام	۱۴۸
ب: مغایرت مجازات های بدنی با حق بر منع شکنجه در نظام بین المللی حقوق بشر... ۱۵۲	
ج: جایگاه منع شکنجه و مجازات های بدنی در اندیشه اسلامی.....	۱۵۶
۱.اصلاح مجرم	۱۶۸
۲. پیش گیری از جرم.....	۱۶۸
۳. صیانت از ارزش های انسانی و کرامت انسانی.....	۱۶۹
۴. تشفی خاطر بزه دیده.....	۱۷۰
بند چهارم: حق بر حریم خصوصی	۱۷۱
بند پنجم: آزادی بیان و عقیده.....	۱۷۵
الف: آزادی بیان و عقیده در حقوق بشر اسلامی.....	۱۷۶
ب: عدم مغایرت گزینش با آزادی عقیده در اندیشه اسلامی	۱۷۹
بند ششم: برابری جنسیتی.....	۱۸۱
الف: جایگاه حقوق زن از نگاه نظام بین الملل حقوق بشر و حقوق بشر اسلامی.....	۱۸۲
ب: تساوی زن و مرد در انسانیت از نگاه حقوق بشر اسلامی.....	۱۸۶
ج: بررسی علل اختلاف حقوق و تکالیف مرد و زن در اندیشه اسلامی.....	۱۹۶
بند هفتم: حقوق اقلیت ها.....	۲۰۱
گفتار دوم: نمونه هایی از مصادیق حقوق سیاسی	۲۰۷
بند اول: حق تعیین سرنوشت.....	۲۰۷
بند دوم: حق اعتراض و تجمع.....	۲۱۰
بند سوم: حق تشکیل تشکل ها و احزاب.....	۲۱۲

فصل چهارم: حقوق و آزادیهای نسل دوم حقوق بشر	۲۱۹
گفتار اول: نمونه هایی از مصادیق حقوق اقتصادی	۲۲۰
بند اول: حق داشتن مسکن	۲۲۰
بند دوم: حق اشتغال	۲۲۳
گفتار دوم: نمونه هایی از مصادیق حقوق اجتماعی	۲۲۵
بند اول: حق تأمین اجتماعی	۲۲۶
بند دوم: حق تشکیل خانواده	۲۳۲
گفتار سوم: حق آموزش به عنوان نمونه ای از حقوق فرهنگی	۲۳۵
جمع بندی و نتیجه گیری	۲۴۱
پیوست ها	۲۴۹
پیوست اول: رساله حقوق امام سجاد(ع)	۲۴۹
پیوست دوم: اعلامیه حقوق بشر اسلامی (قاهره)	۲۶۴
پیوست سوم: اعلامیه جهانی حقوق بشر	۲۶۹
پیوست چهارم: اصول مرتبط از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲۷۴
پیوست پنجم: فرمان هشت ماده ای امام خمینی(ره)	۲۸۵
منابع	۲۸۹